

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Éves: félre 6 kor., negyedre 3 kor. — fill.
Félre: félre 9 kor., negyedre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

— Egyes szám ára 4 fillér. —
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412

Augusztus 1 én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetésük július hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

Nehéz halál.

Irta: **Bakonyi Samu.**

A legnagyobb átok a világon, amit a nép szája kimondhat, ha azt kívánja valakinek, hogy ne tudjon békében meghalni. Hogy a szabadelvűpárt egész élete milyen kevés áldást hozott a magyar népre, abból is látszik, hogy milyen erősen megfogta a legnehezebb átok. Mert ime, ki tagadhatná többé, hogy a nagy, hatalmas, kormányalkotó pártnak megcsendült a lélekharangja és végéhez közeledik az a még nem is olyan régen szertelen nagy erő, mely harminc éven át úgy uralkodott Magyarországon, mintha valamely felsőbb gondviselés örök időkre kizárt volna e szerencsétlen nemzet sorsának intézéséből mindenkit, aki jövendőjének biztosítását más alapon akarta volna megvalósítani. A pártatlan történetírás idők múltán keresni fogja annak a meglepő ténynek az okát, hogy miképpen is volt az lehetséges, hogy egy erős öntudatu

és alkotmányos fejlődésű nemzet, mint a magyar, oly hosszú időn át volt egy káros büvölet tehetetlen és mozdulatlan álmában lekötözve.

S a kutató és bíráló elmék nem kell magát sokáig fárasztania, hogy a keresett okot megtalálja. A gyöngébbek ítélő erejének is segítségére siet egy meghatóan őszinte nyilatkozat, mely az egyik, rendesen igen jól értesült félhivatalosnak egy tegnapi közleményében került napvilágra. Ez a közlés a jövendő történetíróinak maga szolgáltat kétségtelen dokumentumot. Most, mikor már mindenkinek a bukott többség hosszú kínos agóniájának a végét lesi, az őszinte félhivatalos — lám csak, mit el nem értek: már ilyen is akad! — elárulja a sokáig féltve őrzött titkot, amit eddig soha senki nem is sejtett. Kormányra törekvő ellenzéki pártok, olvassátok el és tanuljátok meg ezt a nagy titkot. Meglehet, hogy eddig nagy jámborul azt hitétek, hogy elég, ha a nemzetet a választáson valamely pártnak többséget adsz az alkotmányos király az új alkotmányos többségből fogja a kormányt megalakítani. Természetesen mibelyt cserben hagyja a nemzetet, amelytől, az álmodozó közjogászok szerint legalább, minden hatalom származik és elveit a megtagadott múlt lomtarába dobva, azt a programot fo-

gadja el az önálló magyar állam sorsának intézésére feltétlenül kötelezőnek, amelyet az osztrák császár akarata elébe szab.

Oh te jámbor félhivatalos, miért is kottyantottad ki ezt a jól elrejtett valóságot! Hiszen a te szokatlan bőbeszédűséged nélkül soha-soha rá nem jöttünk volna. Hetedik hónapja már, hogy megbukott a szabadelvűpárt és mégsem a győztes ellenzék ül a kormányon. Pedig bizony el nem tagadhatják: eleget hívogatták, tyukkal, kalácsesal is ugyan kínálhatták. Mindhiába! Nem, mi nem vagyunk kormányképesek. Nem, mert a tyukot-kalácsot mi nem magunknak, hanem ennek a kiéheztetett magyar nemzetnek akarjuk megszerezni. Odaferent pedig megszokták, hogy a nemzet akarata a hivatalos többség miatt sohasem juthatott a törvényhozás másik tényezője elé az övével egyenrangú nemzeti szuverénitás akaratainak formájában.

Most aztán bezzeg, hogy ugyancsak odajutott ön nagy ijedelem és riadalom, hogy szinte minden zugban zugott tőle „Bécsnek büszke vára.“ De hogy is ne zugott volna, mikor annyi nemzetbolondító hazugságnak végső romlására itt van, újból csak itt van és megint csak nem tágit és minden gutgesintt osztrák kebet halálra rémit —

A hazug.

Irta: **Abonyi Árpád.**

— Ma sem maradsz itthon, László?
— Nem lehet, kérek, dolgom.
Esteledett. A kapucinusok templomának öreg órája méltóságos lassúsággal ütötte el az esti hét órát.
— Tegnap is dolgoztam volt... — jegyezte meg csendes hangon a nő.
— Holnap is lesz.
Az asszony egy pillanatig hallgatva tekintett reá. Arca sovány volt és szomorú; tiszta, mély tekintete gyanuval és valami mélyreható bizonytalansággal függött férjének vonásain.
— Kilencre hazajöhétnél; itt lesz a mama is. Barátod, Naláci kapitány is eljön; találkozni szeretne veled.
— Nem olyan sürgős, jöjjön holnap — válaszolta a férj és megfordult, hogy eltávolozzék.
Erdélyes, jól megtermett férfi volt, arca azonban oly izgatott, mintha távozásától vagy maradásától valakinek az élete vagy becsülete forogna kockán. Nem az öve, hanem a másé, akinek érdekében — ugymond

— ugymond „távoli rokon“, ugymond képviselő, akit a mandátum kötelez, immár hetek óta fáradoz. Ma is abba a rendkívül kínos ügyben kell eljárnia.

— Nem tartóztalak, — mondotta szeliden az asszony — elhiszem, hogy annak a te távoli rokonodnak csakugyan nagy szüksége van reád, de ha eljön a mama és megkérdezi, hogy miért nem vagy itthon hetek óta egyetlen este sem... mit feleljek? Nem panaszképpen mondom, de... csak három éves házasságunk és ok nélkül nincsen semmi.

— Szóval, gyanúsítás! — vágott közbe a férj és ismét az ablakhoz lépett. — De azért... ha lehet, hazajövök kilencre. A klubba kell mennem.

— Imént azt mondtad, hogy valami „kínos ügy.“

— Ja, igen... Az is! kérek, ne akarj zavarba hozni,

— Nem akarlak, de egy kis őszinteséget megérdemelnék...

— Tessék a rendes fordulat, a rendes gyanúsítással, mert ebben is ott lappang a gyanúsítás. Nyilván ezt is a mamától tanultad. Oh... a drága Mama! Ó biztat, ó tanácsol, az ő szavára hallgatsz, nem az

enyémre. Ő tanított rá, hogy bizalmatlanul fogadd, amit mondok. Van szerencsém azonban ismét kijelenteni, hogy ez a taktika velem szemben a lehető legrosszabbul van megválasztva s magad leszel oka, ha valami olyan történik, amire nem számít a drága mama,

— Jól tudod, hogy a mama szeret téged.

— Köszönöm! A mama nagyon jó... A szeretet azonban csak akkor becses, ha nem alázza cseléddé az embert és nem gyanúsítja meg árulással a legbanálisabb dolgokban is. Becsületemre mondom, hogy nekem kevés kell. Nem sokra taksálom az életemet. Készen vagyok arra is, hogy akár ma föbeljőjem magamat, ha ezzel a bölcs oktalansággal neked, vagy a mamának szívesseget tehetek.

Az asszony összeresztett.

— Kérlek, ne bántsd a mamámat...

— Senki sem bántja! Csak tiltakozom a megaláztatás ellen. Elég türelmes természetű vagyok, de végre is... elég volt! Mit akartok? Becsületemre mondom, hogy nekem kevés kell. Nem sokra taksálom az életemet. Készen vagyok arra is, hogy akár ma föbeljőjem magamat, ha ezzel a bölcs oktalansággal neked, vagy a mamának szívesseget tehetek.

Az asszony száraz tekintettel nézte a férfi arcát, melyen minden szempillantásban

Nyári ruhákat

legszébben tisztít

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debrecen,

Széchenyi-utca 42. szám.

☛ Szakember javít és vasal. ☚

a legszörnyűbb, a legnagyobb, a legvennyolcas veszedelem! Hol, merre van most a régi kipróbált hűséges tábor, az engedelmes, az önfeláldozó, mely valósággal érzést és etvet, a jelent és multat, sőt ha éppen kellett a jövődöt, mindent készséggel feláldozott, csak épen egyet, a legszentebbet, önmagát kimélte mesés bölcseséggel. De Bécs előtt ez az okos önzés is a legértékesebb erények között talált méltó megbecsülésre. Nem is csoda, hiszen ugy magyarázhatták, hogy a jó katonának első kötelessége önmagát kimélni. mert tudnia kell, hogy milyen nagy szüksége van ő rá az ő császárnak. Ezért óvakodott a hű szabadelvű párt feltő gonddal minden hazafias fuvó széltől, nehogy az ő legdrágább egészségét, kormányképességét valami kellemetlen kórság érje. . .

És hogy mégis utólrerte a januáriusi országos pusztulás, az egyszer megindult természetes bomlási folyamat feltartóztathatatlanul végzi a maga romboló munkáját, hogy az egykori hatalmas gárdának maholnap hirmondója sem marad. Bizonyára meg lehet érteni, ha ez az ép oly gyászos, mint kérlelhetlen végzet mélységes szomorúsággal tölti el azokat, akik mindenkor, a nemzet legjogosabb és még oly mérsékelt törekvésével szemben is teljes bizottsággal számíthattak az immár haldokló szabadelvű párt feltétlen engedelmességére. — Ők érzik és ők tudják, hogy e dicstelen halállal mit veszítenek.

Ki csodálkoznék hát rajta, ha kétségbeesett fájdalommal minden képtelen kísérletet elkövetnek; hogy ezt a keserves kimulást minél tovább késleltessék. Hát hogyha még valami nem várt csoda megmenthetné a beteg életét? Így reménykedik a szerető család

még akkor is, mikor már az orvosok is végképpen föladtak minden reményiséget. Már pedig, ha nem kegyetlenség e kínos haláltusa láttára az igazmondás valljuk meg csak őszintén, nem azok állottak-e a haldokló szívéhez legközelebb, akik életéhez, ime a legutolsó percekben is oly görcsösen ragaszkodnak?

Valóban csak a megmérhetlen veszteség kétségbeesése magyarázhatja meg az ugynevezett felsőbb körök ítélőképességének akkora megtévelyedését, mely a tegnapi félhivatalos közlésben siránkozik. Igazán szánalmas vergődés! A szabadelvű párt napjai könyörtelenül meg vannak számlálva és a hű szócso azt a bécsi felfogást kürtöli világgá, „Egy cselekedni tudó szabadelvű párt főnnállása tehát még a koalíció szempontjából is politikai szükség.” Vagyis más szóval csak egyszer mivelne esodát az isteni könyörület, csak még egyszer álljon lábra a nagybeteg szabadelvű párt, neki, hogy az életét megmentsse, talán még azt is megadnák, amit a koalíció soha, de soha meg nem kaphat.

De a kérlelhetlen halállal nincs mit okoskodni. Azt le nem gyüri semmiféle bécsi fortély. Minek is ezt a kínos haldoklást az eféle lehetetlen kísérletekkel meghosszabbítani? Tudjuk, hogy kedves volt az élete az ő szereteteinek s hogy mily nehéz az ily pótolhatlan veszteségbe beletörödni, de vegyék elő már egyszer az okosabbik eszüket és vessenek valahára számot a megmáshatatlán végzet következeivel. Már is sokat, nagyon sokat késlekedtek és ugyan vigyázniok kellene, hogy az egyszer megfogant átok tovább ne terjedjen.

Politikai válság.

A politikai körök figyelmét teljes mértékben az az interjú köti le, amelyet a Magyar Hírlap közöl Tisza dobra kiküldött munkatársa tollából. A beszélgetés folyamán Andrassy Gyula gróf kijelentette, hogy a tanácskozások, melyeket Bánffyval folytatott taktikai kérdésekre vonatkoztak, de a hatvanhetes pártok egyesüléséről szó sem volt köztük. Andrassy határozottan visszautasította egyes lapok ama vádját, hogy ő Bánffyval együtt új 67-es koalíció létesítésén fáradoz. Kijelentette, hogy a disszidensek és az új párt a koalíció keretén belül akarnak továbbra is működni, és nem akarnak semmit sem a koalíción kívül, vagy annak ellenére.

Sok merész kombinációt tör le Andrassy ezen nyilatkozata és megnyugtatólag szolgál arra nézve, hogy a függetlenségi pártnak a koalíció kebelében a nemzeti jogokért folytatott küzdelme a koalíció rendíthetlenségé folytán sikeres lesz.

Kossuth és Apponyi nyilatkoznak ismételtelen a helyzetről. Ezen nyilatkozatokat egész terjedelmükben alább közöljük.

Kossuth a hatvanhetesek egyesüléséről.

Kossuth Ferenc legújabb cikkében ismét visszatér a hatvanhetesek tervezett egyesülésének gondolatára és többek között a következőket írja:

Ujra meg újra figyelmeztetem a közvéleményt arra, hogy teljesen alaptalan mindaz a híresztelés, mióta a függetlenségi párt elhagyta volna hagyományos utját és rálépett volna (vagy, amint némelyek mondani szokták: oda szegeztek volna) a hatvanhetes alapra. Ezt onnan következtetik némelyek, hogy a függetlenségi párt hűség és lojális részese a balpártok szövetségének; és bár a koalíciónak számarányilag háromnegyed részét képezi, azért mégis oly cölök kitűzéséhez járult hozzá (sőt ezt maga kezdeményozte), amelyeket a koalíció 67-es

más indulat lobbant fel és hamvadott el. Ajka — melyről oly könnyedén váltak le a súlyos szavak — remegett a fejerjedéstől, bár holtbizonyosra lehetett venni, hogy szappanbuborék minden egyes kimondott szó: szétpattan a levegőben és — nincs.

— Kit akarsz megijeszteni? — kérdezte nyugodt fölényvel az asszony. — És miért akarsz mindennap megijeszteni? Erre nincs szükség. Ha el akarsz menni, menj, de ne fenyegezz.

— Bocsánat, hogy nem hiszed, hogy a klubba megyek.

— Remélem, hogy ez nem bánt téged? Mit törődöl te az én gondolataimmal? A hitves legyen „angyal”, maradjon az égben és ne legyen rá kívánsi, hogy férje mit csinál a földön. Valóban, ez igen tökéletes berendezés . . . csak hogy kivihetetlen.

— Sajnos . . .

— Ugy van, nagyon sajnós! Fájdalom, földi teremtések vagyunk, szegény barátom, nem angyalok . . . Ezt lépten nyomon elfelejtéd, annyira, hogy majdaem megszégyenülést érzek, amiért e végtelen egyszerű dologra egy felnött embert naponként kell figyelmeztetnem.

A férj visszafordult az ablaktól és a keréthez lépett.

— Lujza — kezdte tüntető nyugalommal — amit néhány hét óta burkoltan is, nyíltan is szememre lobbantasz, abból egy betű sem igaz Nem élek vissza a bizalommal, mellyel megajándékoztál. Nincs semmi titkolni valóm. Egészen világosan és durván szólva: eszem ágában sincs, hogy megcsaljalak.

— Nem is tettem sze nrehányást.

— Szavakkal nem, de célzásokkal.

— Különös . . .

— Az különös, hogy célzásaidat magamra vettem? Meg kell tennem, de éppen ez bizonyítja, hogy nincs okom kitérni a célzások elől. Biztosítalak, hogy tévedsz. Naláci jó barátom — csak nem fogok ulvarolni a feleségének? A mama telebeszélte a fejedet, de ideje, hogy megtudjam: a mamának hiszel e inkább, vagy nekem?

— Annak hiszek, aki igazat mond.

— Más szóval: a mamának és nem nekem. Ez elég világos és határozott. Állapotnak is gyönyörű! De ha így van és nem úgy, amint ártatlanságom tudatában megkövetelhetném, találjátok méltányosnak, hogy ferde helyzetemet nem vagyok hajlandó tovább tűrni és arra kell meket kérnem, hogy vessünk véget a dolognak.

Az asszony ránézte. Csodálkozva, kérdő búska tekintettel.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Azt, hogy irántam való bizalmatlanságod lealázó. Ezt el kell ismerned. Aria kérlek tehát, hogy ne adj hitelt a mama gyanúsításának és ne tételezzél rólam pölt rosságot, amely méltatlan mindkettőnköz. Ez esetben igazán, hogyha lehet, pontban kilenckor este itthon leszek.

— Csak ha lehet?

— Nem tudom bizonyosan . . . Ne fagyas, hanem elégedj meg ígéretemmel.

— Sokszor ígértél . . .

— Mindig megakartam tartani, amit megígérttem. Nem tölem függött, ha olykor nem tarthattam meg. A körülmények, a közélet, egyéb golgaim . . . ügyvédi irodám . . .

Tudhatnád, hogy a közéletben szereplő férfi sohasem lehet egészen a maga ura. Vannak cöljai, kötelességei. —

A nő emelt fölve tekintet rá

— A férj első kötelessége a neje.

— Ezt is a mama mondta? — kérdezte epés hangsúllyal a férj — kitérő mestered van az bizonyos. Mióta az édes mama faluról áttette főhadiszállását Pestre, azóta csodálatosan fenséges elvi kijelentéseket hallott. Valóságos szerencse, hogy az édes mama mindennap e jön.

— Nem jönne, ha nem lennék mindennap egyedül.

— Tehát ezért?

— Ugy van. Sajnál, hogy magamra vagyok hagyva.

— Hm . . . ez jó szívre vall. Hiába, az anyai szív! De talán csak nem kívánja a a drága mama, hogy mindig itthon huhukkoljak, mint a bagoly? — Nem, nem! Ha ilyen kívánság — enyáén szólva — legalább is barbar.

— Unalmasnak talárod az otthont?

— Nem, de egy kis szabadságot akarok.

— Ettől sohasem akartalak megfosztani, de az viszont rézedről barbarizmus, hogy az itt megnyert szabadságot ott . . . máshol . . . szívesen változtatod szolgáltsággá.

— Értem! Szellemes célzás Nalacine szalónjára.

— Nem célzás, világosan beszélek.

Az asszony most hozzálépett, vállára tette kezét és behízogó, szelid kéréssel, hangja egész asszonyi kedvességével így szólt:

pártjai is magukévé tettek és elvi álláspontjuk feladása nélkül tehettek. Méltán kérdehetnénk, hogy mennyivel inkább lett a függetlenségi párt a 67-es alaphoz szegezve, mint a koalíció 67-es pártjai a 48 alaphoz? Mindaz, amit a koalíció nemzeti küzdelme nélkül tűzött ki, ab ovo és ipso facto, az első betűtől az utolsóig, tisztán, bevallottan, benne van és benne volt mindig a 48-as programban. A magyar államiság kiépítése szempontjából nagyon fontos és nagyon üdülés, hogy mindezt a 67 nemzetiség értelmezésébe is bele lehet helyezni. Igaz, hogy az a párt, mely a 67-et harminnyolc év óta kezelte, soha nem olvasa ki ezt, sem ennek semmi részét a 67-ből; de kiolvasták belőle a koalíció 67-es pártjai; s ez nekünk elég; mert a koalíció a többség; s a többség akaratát érvényesülését annyira követelték illo tempore ellenfeleink is, — a volt szabadelvű párt, — hogy vezérük az ő nevükben, bár az ő tudtuk és előzetes jóváhagyásuk nélkül, legázolta miatta a képviselőház szabályait. Mi azonban, kik a koalíció háromnegyed részét képezzük, mi, kiknek programjában mindig benne volt az, amit a koalíció követel és nemcsak most lett elfogadva, mint a hogy a mi 66 es szövetségeseink a 67 helyes és nemzetiség értelmezését elfogadták most, — mi soha egy szóval sem állítottuk, nem állítjuk, hogy 67 es szövetségeseink oda lettek szegezve a 48-as alaphoz.

Apponyi a válságról.

A „Frankfurter Zeitung“ budapesti levelezője meginterwievolta gróf Apponyi Albertet, a ki a többi közt a következőket mondta:

— A fejeváry-minisztérium a jelenlegi politikai küzdelemnek egy epizódja, még pedig jellemző epizódja, Abból a körülményből, hogy a korona, miután senki nem vállalkozott a kormányalakításra, végre is kénytelen volt fejeváry felé fordulni, vilá-

— Ne veszekedjünk Laci . . . Akarod? Nézd, szépen kérlek, ne menj el ma, hanem maradj itthon, hadd lássa az anyám, hogy engedél a kérésnek és itthon töltöd az estét. Kérlek, édes László.

— Nem tehetem Lujza . . . esküszöm. Talán holnap. Megígértem, hogy ma nem fogok elmaradni. Sietnem kell! A vonat husz pere múlva indul.

— Vonat? Hová akarsz menni?

— Gödöllőre, vadászatra.

— Vadászatra? Gödöllőre? Imént azt mondtad, hogy a klubba kell menned?

— Igaz, azt mondtam, hogy a klubba ahol, ahol. Az ördögbe! Kikérem magamnak, hogy vallassanak!

A nő visszahúzódott az ablakig s egy másodpercig onnan nézte a férfi kínos vergődését, akinek a felesége volt. Oly heves szégyent érzett, hogy majdnem összeroskadott.

— Várj még László — mordotta magához térve s szemei most már megvetőleg néztek végig a férfit. — Mielőtt elmennél, meg kell tudnod, hogy a férfi, aki megcsalja nejét és ezt be is vallja: bűnös, de nem mindig méltó a megvetésre; hanem az olyan ember, mint te, aki megcsalja nejét és olyan gyáva, hogy inkább hazudik, sem hogy beismerne bűnét és módot adna a hitvesnek, hogy vagy megbocsásson, vagy elváljak tőle botrány és szégyen nélkül: az becsstelen!

— Lujza!

— Egy férfi, aki olyan gyáva, mint te: becsstelen! Jogom van hozzá, hogy kikergesalek innen, mint egy arcátlan eselédet, akit hazugságon kaptam. Elmi akarok ezzel a joggal . . . Takarodj!

gosan bebizonyosodik, hogy a nemzet a koalíció mögött áll és hogy Bécsben is számoltak ezzel a ténynyel. Hiszen különben új választásokat irtak volna ki és a népre apelláltak volna. Lényegesen kiélelti a válságot az, hogy nem keresték a kibontakozást alkotmányos és természetes uton. A mi a magyar válság magvát, a katonai kérdéseket illeti, nem helyesen hivatkoznak az 1867-iki törvényre, a mely megállapította a felségjogokat, mert először is nincs bebizonyítva, hogy a királyi felségjogok közt volna olyan, a mely az idegen szolgálati és vezényleti nyelvek oktrojálását megengedné és másodsor a király csak a törvény szellemében és a nemzettel egyetértőleg gyakorolhatja a felségjogokat. A mi a koalíció által megindított adómegtagadásokat és a magyar állam pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését illeti, Magyarország teljes tudatában van e kötelezettségeinek és még a mai alkotmányellenes helyzetben is meg fog felelni kötelezettségeinek.

Szóba került ekkor az a külföldön elterjedt hír, hogy Magyarországon forradalom készül. Gróf Apponyi erről híreszteléről ezt mondta:

— Nincs a külföldön való hangulatcsinálásnak fölháborítóbb módja, mint az, a mi némely lapban — sajnos, német lapokban is észrevehető — a mely bizonyára hivatalos bécsi sugalmazásra vezethető vissza. Ez a mód, az a többé-kevésbé nyíltan fölmerülő rágalom, hogy Magyarország a forradalom szélén álló ország, vagy hogy a koalizált pártok törekvéseinek célja a osztrák magyar monarchia szétesztelése, vagy legalább is ezt a felosztást indirekte el akarják érni. Éppen az ellenkezője az igaz. A küzdelem, a mit a magyar parlamenti többsége és joggal mondhatunk: a magyar nemzet folytat, küzdelem az alkotmány sérthettségéért. És ebben a küzdelemben csak alkotmányos fegyverekkel harcolnak. Ausztriát e küzdelemben nem érheti kár, mert a vele való egyesülést éppen a természetes és történelmi alapjára akarják visszavezetni és csak ez menthet meg a mostanihoz hasonló tovább rázkódtatástól.

Arról a külföldön elterjedt hírről hogy a passzív rezisztencia az ország pénzkészletét kimeríti és így oly pénzügyi nehézségek támadhatnak, hogy az ország a külfölddel szemközt való kötelezettségeinek sem felelhet meg, Apponyi ezt jegyezte meg:

— Kétségtelen, hogy az adómegtagadásnak a pénzügyekre hatása lesz és erre azt jegyezhetném meg, hogy mindazért, ami történni fog, nem a törvényes ellentállást, hanem azokat a faktorokat kell felelőssé tenni, akik Magyarországon alkotmányellenes uralmat inauguráltak. De nekem meggyőződése, hogy Magyarország, az alkotmányválság ellenére is, az államhitelezőkkel szemközt minden kötelezettségének rendben és megszakitás nélkül eleget fog tenni és erről már a többség is gondoskodni fog. Csak egyetlen esetben történhetnek zavarok, ha a mostani kormány szándékosan azon igyekszik, hogy ebben a pénzügyi életben megszakitás álljon be és ezzel a mai alkotmányharcunkat diszkreditálja. De ezt a szándékot még a mostani kormányról sem teszem föl. Különben, ha most a válság hosszú tartama alatt az ország hitelképessége valamit szenved is, arra figyelmeztetem, hogy a mostani átmeneti megpróbáltatás után a gazdasági föllendülésnek du. korszaka fog elkövetkezni, amilyen még országunkban sohasem

volt. A tartozik és követel nézőpontjából is a nyereség megéri a kockázatot.

Ischlben.

A királynak Ischlben naponként jelentést tesznek a politikai helyzetről s a kabinetroda útján megismertetik az uralkodót a főbb eseményekkel. A magyarországi helyzetről a jelentéseket fejeváry báró küldi az információk alapján, amelyeket a miniszterelnök naponta kap telefonon Budapestről. A kabinet tagjai folytonos összeköttetésben vannak a miniszterelnökkel. Vasárnap a király kihallgatáson fogja fogadni Hautsch osztrák miniszterelnököt s akkor egyuttal megállapítja, hogy mikor fogadja fejeváry Géza bárót. Azt hiszik, hogy a király fejeváryt augusztus 18. után fogja fogadni Ischlben.

Katonai behívók posta útján.

A honvédelmi miniszter rendelete folytán a tartalékosoknak és póttartalékosoknak a fegyvergyakorlatra vonatkozó behívóját a közigazgatási hatóságoknak küldték meg kézbesítés végett. A közigazgatási hatóságok nagy része, köztük Pestvármegye is, ezen behívók kézbesítését teljesítette is, mert a fegyvergyakorlatokra vonatkozó behívást törvényesnek ismerték el. A hadkiegészítő parancsnokságok azonban több mint 25,000 olyan behívót is állítottak ki póttartalékosok részére, kiket a létszámkiegészítés végett október 1-ére tényleges szolgálatra való behívást a törvényhatóságok az 1888. évi XVIII. t. c. értelmében törvénytelennek jelentették ki, ennélfogva a katonai hatóságok ezeket a behívókat szétküldötték. Az utóbbi napokban már nagy számban érkeztek az egyes községek postahivatalaihoz, melyek ezeket a címzeteknek kézbesítette is.

A belügyminiszter megsemmisítő rendelete

Debrecen város közönségéhez.

Ma reggel érkezett meg a belügyminiszter megsemmisítő rendelete Debrecen város tanácsához. A megsemmisítő rendelet bevezető része, amely a megsemmisítést tartalmazza, továbbá az indoklása, csaknem szószertint le van másolva a Pestvármegyéhez intézett rendeletről. Egy néhányszor foglalkoztunk már a leirat képtelen indoklásával. Ezuttal ennek alapján felesleges bővebb cáfolatot pazarolni a rendeletről. Csupán azt hangsúlyozzuk ismételtelen, hogy a város közgyűlése kristóffy ki-rohanását figyelembe venni nem tartozik, mert törvénytelen és alkotmányellenes kormány nincs jogosítva hiteles törvénymagyarázatra és ilyen kormányrendeletei nem bírnak az 1886. évi XXI. törvényekben meghatározott hatályossággal, hogy ismételt fenntartás esetén végrehajtandók.

Egyébként a megsemmisítő rendeletek szétküldésével a kormány csak azt akarja most dokumentálni, hogy az alkotmányvédő határozatokat érvényre emelkedni nem engedi. Felesleges a kormány erőlködése. Érvényre emelkedtek azok meghozataluk pillanatában. Végrehajtásukért kezdeskednek a megyék és városok hazafias vezetői és az a bizalom, amely az „ösi erényben“ találja létjogosultságát.

A megsemmisítő rendelet egész terjedelmében a következő:

Debrecen sz. kir. város közönségének. 72365—1905—II. b. Folyó évi június hó 28-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésében 180—2273 sz. a hozott és a vármegye főispánjának az 1886: XXI. t. c. 57. §. b. k. pontján alapuló rendelkezés folytán a város polgármestere által folyó évi július hó 7-én 2384—eln. sz. a kelt jelenléssel hozzám felterjesztett véghatározatban egyebek közt kimondta, hogy a jelen kormányának semmi nemű adót és ujoncot rendelkezésére nem bocsát, illetőleg hogy a törvényhozás által meg nem szavazott adók beszedésétől és beszolgáltatásától, valamint a törvényhozás által meg nem szavazott ujoncok előállításától — vagy az 1888 XVIII. t. c. ben megjelölt cselekményeknek bármilyen módon való előmozdításától is a város tisztviselőit és alkalmazottjait eltiltja.

A közgyűlési határozatnak most megjelölt részét az 1888. XXI. t. c. 10. §-ában adott jogom alapján törvényszerű felülvizsgálat alá vevén: ezeket hivatalos elődömnök 1903. évi 97-22 sz. a. kiadott körröndelétében, valamint Szeged sz. kir. város közönségéhez 99604—1903. sz. a Debrecen sz. kir. város közönségéhez 102317—1903. sz. a. rendeleteiben foglalt, illetőleg az alább felsorolt indokoltok ugyancsak a már fentebb idézett az 1886. XXI. t. c. 10. §. alapján, mint törvénybe ütköző rendelkezéseket a pénzügy miniszter s a honvédelmi miniszter urakkal egyetértéssel megsemmisitem. Ugyanis az 1886. XXI. t. c. 18. §-a szerint: „a törvényeket és a kormányok a törvényhatóság hoz intézett rendeleteit a törvényhatóság területén a törvényhatóság hajtja és hajtja végre”. A 19. §. megállapítja, hogy a törvényhatóság, mely esetekben írhat fel egyes kormányrendeletek ellen a végrehajtás előtt: továbbá felsorolja az azonnal és feltétlenül teljesítendő és végrehajtandó miniszteri rendeleteket, melyek ellen csak a végrehajtás után kereshető orvoslás a képviselőháznál. Végül a 20. §. akként rendelkezik, hogy „ki vétetnek a végrehajtás kötelezettségének szabálya alól az országgyűlés által meg nem szavazott adó *tényleges behajtására* vagy meg nem ajánlott ujoncok *tényleges kiállítására* vonatkozó rendeletek”.

Az 1886. XXI. t. c. most idézett §-ában lefektetett, illetőleg régebbi törvényekből átvett ama rendelkezés, mely „az országgyűlés által meg nem szavazott adó *tényleges behajtásra*, vagy meg nem ajánlott ujoncok *tényleges kiállítására* vonatkozó rendeletek végrehajtásának megtagadását teszi a törvényhatóságok jogává, illetőleg alkotmányos köteletségévé, igen fontos és becses alkotmányjogi biztosíték. De e rendelkezésnek, mely a végrehajtási kötelezettség általános szabálya alól való két kivételt állapítja meg, s mely világosan csak a *tényleges adóbehajtásra* s a *tényleges ujoncszállításra* vonatkozik, sem szava, sem célzata nem teszi megengedhetővé, hogy a törvényhatóság e §-ra támaszkodva törvényes hatáskörét messze túlhaladó önrendelkezési jogot vehessen igénybe. Ami „az országgyűlés által meg nem szavazott adó *tényleges adóbehajtására* vonatkozó rendeletek” végrehajtását illeti, mindennek előtt megjegyzem, hogy ily tartalmu rendelet nem csak, hogy nem lett kibocsátva a kormány által, de a pénzügyminiszter urnak 1904. év december hó 30-án 4080. sz. a. kiadott jelenleg is érvényben álló rendelete a közadóknak, a közadók módjára beszedendő követeléseknek és egyéb követeléseknek végrehajtás utján való behajtása általában beszüntette. Midőn tehát a közadók behajtása, nem elrendelve, de épen beszüntetve lett: a törvényhatósági határozat, a menyiben, az a meg nem szavazott közadók *tényleges végrehajtására* vonatkozó tiltó rendelkezéseket is tartalmazna, voltaképen tárgyaltan.

Azok a rendelkezések pedig, melyek az adófizető polgárok által önként befizetni szándékolt adók elfogadását, illetőleg az elfogadott adók beszállítását tiltják el, nyilván törvénybe ütköznek.

Mert az a törvényes tilalom, hogy költségvetés, vagy az azt pótló törvényhozási felhatalmazás hiányában, az állami adókat

behajtani nem szabad, a közadók kezeléséről szóló törvények alább felsorolt rendelkezéseit nem érinti. Az 1883. XLIV. t. c. 42 §-a az állami adók beszedését köteletségévé teszi a községeknek (városoknak).

Maga a beszéd mely a jelenlegi viszonyok között kizárólag csak az önkéntesen fizetni kívánt adóösszegek elfogadására szorítkozik — egyáltalán nem behajtási cselekmény, hanem egy olyan bármint körülmények között sem szünetelő kezelési eljárás, mely a költségvetésen kívüli állapottól teljesen független.

Nem tartható fenn a törvényhatósági határozatnak ide vonatkozó betiltó rendelkezése azért sem, mert az adó be fizetések nem csak, folyó részletekre, hanem részben a múltvekről származó hátralékok teljesítésére is törtennek, ezekre pedig az államnak tekintet nélkül költségvetésen kívüli állapotról — törvényesen megszerzett oly feltétlen követelési joga van, a mely jognak felül bírálására, — illetőleg korlátozására a törvény hatóságok nem jogosítvák — sőt: ellenkezőleg 1883. év XLIV. t. c. cikk 39 §-ának határozott rendelkezése szerint minden beszédre hivatott szerv, tehát a községek (városok) is kötelesek, minden részlet fizetést feltétlenül elfogadni, és pedig annyi val inkább, mert az önkéntes adófizetők a befizetések el nem fogadása által esetleg megfosztatának az 1883. XLIV. t. c. 41. §-ában biztosított azon joguktól, hogy törvényen, alapuló adó tartozásaikat fizetési kötelezettség nélkül és egy vagy több évne gyedre előre is leróhassák és a törvényben biztosított kamat megtérítési kedvezményben részesülhessenek, minélfogva az ily önkéntes adófizetőkkel szemben adójuk el nem fogadása indokolatlan jogsérelmet is anyagi károsodást okozna. Ami pedig az önkéntesen befizetett állami adóknak beszállítási tilalmát illeti, a törvényhatósági határozatnak ide vonatkozó része az alábbiak szerint szintén törvénybe ütközik.

Ugyanis az 1883. XLIV. t. c. 44 §-a szerint a közadók fejében átvett pénzek sem községi, sem más célokra nem fordíthatók. A 46. §. szerint a községi és városi adóhivatások havonként kötelesek a beszedett adót a kir. adóhivatalba beszolgáltatni. A 46. §. szerint az adók beszedésével és beszállításával megbízott községi, (városi) községek a beszedési és beszállítási teendők körül tanúsított hanyagságukért pénzbírságban marasztalandók el, illetőleg feyelmi eljárás alá esnek. — Végül a 47. §. szerint a beszedett adóknak és egyéb tartozásoknak a királyi adóhivatalba beszállításáért első sorban az illető községek második sorban a község (város) is anyagiilag felelősek. Habár a város közönségének kezdetben idézett közgyűlési határozatában — miics is világosan kifejezve, — hogy a hatósági közreműködés eltiltása az állításra önként *jelenkezőkkel* — szemben *követendő eljárásra* is vonatkozik-e úgy mégis azon nyilatkozatából, hogy *semminemű ujoncot* nem hajlandó a kormány rendelkezésére bocsátani, azt kell következtetnem, hogy az állításra önként *jelenkezőkre* is kiterjed.

Valamennyiben tehát a törvényhatóság határozata *tényleg* az állításra önként *jelenkezőkre* is kiterjedne: határozatának ide vonatkozó részét is meg kell semmisíteni.

Mert az 1886. XXI. t. cikknek ezen leiratom során többször idézett 20 §-a csak a meg nem ajánlott ujoncok *tényleges kiállítására* vonatkozó rendeletek végrehajtásának megtagadására nyújt törvényes alapot, a mely irányban azonban a kormány részéről intézkedés szintén nem tétel, tehát a végrehajtásnak megtagadásáról sem lehet szó.

Az ujoncok „*tényleges kiállítására*” alatt csakis az 1889. VI. törvények 17 ik §-a a) és b) pontja alatt említett cselekményeket kell érteni. Az 1889. VI. t. c. 16. és 17. §-ának d) pontja szerint a véderő kiegészítésének egyik módjaként megállapított és a jelentkezők szabad elhatározásától függő *önkéntes belépés* körüli hatósági segédkezés azonban a meg nem ajánlott ujon-

cok *tényleges kiállítására* irányuló *tevékenységnek* egyáltalán nem tekintendő. Ennélfogva az önkéntes belépéshez *szükséges hatósági közreműködést* a város az erre illetékes hatósági községeknek annál kevésbbé tilthatja el, mivel az önkéntes belépés az 1889. VI. t. c. 22. §. és következő §-aiban biztosított oly joga az állam polgárainak, amelynek gyakorlásában őket a törvényhatóságok törvényes alapon egyáltalán nem korlátozhatják, már azon okból sem, mivel ezáltal azok, akik a katonai szolgálatot esetleg életpályául választják, vagy a kiknek magánviszonyai a *tényleges szolgálati kötelezettség* mielőbbi kitöltését teszik szükségessé, súlyos és indokolatlan jogsérelmet szenvednének.

Igaz ugyan, hogy az 1889. VI. t. c. 22. §. ötödik bekezdése szerint „azon *hadköteleseknek*, akik korosztájuknál fogva a sorozásra már felhívtak, a *fősorozás ideje előtt* az önként belépés nem engedtetik meg.” Minthogy azonban a törvény világos rendelkezése szerint a tilalom az ujoncallítás *alatt* nem pedig *előtti* időre vonatkozik, jelenleg pedig az utóbbi eset forog fenn: az önként jelentkezők részére szükséges belépti bizonyítványok kiállításának megtagadása törvénybe ütközik. Végül minthogy az 1886. XXI. t. c. 19 §. harmadik bekezdése szerint, — „a szabadságos és tartalékos katonák berendezését tárgyaló kormányrendelet csak a *végrehajtás után* szolgálhat közgyűlési vita és határozat tárgyul”, s minthogy az 1888: XVII. törvények 1 §-a értelmében a tartalékosok és a póttartalékosok *6 felsegje parancsára* a törvényben közelebbről körülírt módon — *tényleges szolgálat* elére visszatarthatók, illetőleg behívhatók: az ide vonatkozó a törvény értelmében azonnal feltétlenül végrehajtást igénylő kormányrendelettel szemben való ellenkező, *illetőleg* a tartalékosok és póttartalékosok *behívójegyei kézbesítésének esetleges megtagadása* a törvény rendelkezésébe ütközik.

A közgyűlési határozatnak fentiek szerint a törvények világos rendelkezésébe ütköző részeit a felsorolt indokok alapján meg kellett semmisítenem.

Együttal kijelentem, hogy a menyiben a város polgármestere, illetőleg tanácsa a jelen rendelettel megsemmisített közgyűlési határozatnak végrehajtása iránt (az 1886. XXI. t. c. 5 §. illetve 57. §. ellenére) érdemlegesen intézkedett volna, ez az intézkedés immár tárgytalannak és szintén semmisnek tekintendő. Végül megjegyzem, hogy a határozatnak azon része, mely szerint a városi tisztviselőket érhető sérelmek orvoslása lett kilitásba helyezve általánoságba tartott rendelkezésénél fogva ez idő szerint kormányhatósági felülbírlat tárgyát nem képezhet; amennyiben azonban ezen határozatnak gyakorlati megvalósítása iránt később konkrét határozat hozatnék, ezt annak idején törvényszerű érdemleges felülvizsgálat alá fogom vonni. Budapest, 1905. évi augusztus hó 1-én Kristóffy s. k.

Kovács József polgármester a megsemmisítő rendeletről jelentést tesz *Domahidy Elemér* főispánnak. A jelentésben megmondja a polgármester, hogy a *miniszteri rendeletet törvénybeütközőnek* tartja és ezért *tudomásul nem veheti*.

Afelől, hogy e jelentés folytán *Domahidy Elemér* főispán rendkívüli közgyűlést hív-e össze, vagy pedig a polgármester jelentését egyszerűen felterjeszti a miniszterhez, ma még csak kombinálni lehet.

Az egyedül helyes az volna, ha a város törvényhatósági bizottsága adná meg a méltó feleletet a belügyminiszter elégiájára.

H I R E K.

A cigány és a hegedűje.

Kárhoztatják, hogy az ujságíró barátjának tekinti a cigányt és parolázik vele.

Az etikett labirintjében kóválygó szegény lelkek mondják ezt, és egyik ütőkártyául használják fel arra, hogy az ujságíró erkölcsi súlyedésének (?) fokára rámutathassanak.

Mert mi is az a cigány, — mondják nekik? Egy erkölcsi nulla, amelynek hegedűjében rejlik anyagi egzisztenciájának létjogosultsága. A cigány személye nem jön számba, csak a hegedűje. Ha jól kezeli a hurokat, — küldök neki pezsgőt és bankópénzt. Ha rosszul bánik a hegedűvel, — megpofozom és kirugom.

Ez a cigány — kátéja azoknak, akik a társadalmi keretek szigorú betartásának biztosítására pazarolják energiájuk utolsó cseppjeit is.

Nem kerülöm a forró kását. Az ujságíró meglátja az embert a cigányban is, akinek épp úgy joga van az emberi egyedek között emberiesen mozogni, mint akár Vilmos oszár 6 felségének.

Avagy nem láttak még soha intelligens cigányt? Csodálatos, mert úgy áll a dolog, hogy az a cigány, akinek hegedűjétől hevül a lélek, egytől egyig mind intelligens.

Az intelligencia mértékét a szív érzékössége adja. Nem kell ehhez nagyképu tudomány, elfogulatlan fellépés, avagy sima kifogástalan érintkezési módor. Ezek a nűn csak csak keretűl szolgálhatnak, de nem teremhetnek intelligenciát. A forrása ennek ott gyökerezik a szív mélyén, ahonnan az érzések fakadnak.

Amikor a cigány megpendíti a hurokat és szivettépően, lelket andalítóan csalja ki belőle a hangokat, szívének minden érzését ujjába küldi. Nem a tudományával, hanem a lelkével játszik. Nem pózol, hanem hangulatot kerget.

Ki meri kétsége vonni, hogy a cigány, a ki nótájával elbűvöli, felhangolja, szonoruságba kergeti a lelkeket, nem intelligens? Hat a szív mélyéből feltörő érzések, a melyek csodálatos hangokat tudnak kiváltani a hegedű hurjaiból, az intelligens mivolt elbírálásánál számitásba sem jönnek?

Bizony kár vitatkozni felette, a cigány is embersorba jöv hegedűje nélkül is. Ezért parolázik vele szívesen az ujságíró, ezért szereti a cigányt.

— A mi Rác Károlynak kezéből kiesett a napokban, a hegedű. A kenyérkeresetért folytatott küzdelem, a sok kénytelen éjjelezés megviselte idegeit, — ágyba döntötte. Betegsége fáj nekünk, kétszeresen rosszul esik, mert sejtjük, hogy betegágyában visszasír a lelke diadalai színhelyére, bandája élére.

— **Debrecen közegészsége.** Debrecenben az elmúlt hóban a közegészségügyi viszonyok sokkal kedvezőlenebbek voltak mint az előző hónapokban. A bélhurut a gyermekeknél veszedelmesen pusztított semmiatt a halálozás száma a szokottnál nagyobb volt. Kanyaró vörheny hasihagyma és tifusz pusztított a város területén.

— **Sidoli a mentőkért.** Sidoli Cesar jóhírű cirkusz igazgatónak egyik artistája súlyos szenvedésbe esett és dr. Burgerhez került. Ez esetről kifolyólag szóba hozta dr. Burger létesítendő mentő egyesületet, mely mint ez eset is igazolja, igen csekély beavatkozással súlyos komplikációkkal mentette volna meg ez artistát. Erre az európai műveltségű elegáns Sidoli önként felajánlotta, hogy e célra ő is áldozni óhajtván egy ünnepi **diszeloadást rendez a mentő egyesületnek.**

Természetesen hálás köszönettel fogadta dr. Burger kijelentését és hádképtalanul megkezdte a direktorral válvetve az előkészületeket, — hogy még a hét folyamán soha nem látott

diszes lálványosságban gyönyörködtessek a mentő egyesületért lelkesülő hálás közönséget.

Ez előadásra már most felhívjuk a közönség figyelmét és reméljük, hogy a mentő egyesület javára tartandó előadáson ott lesz Debrecen színe-java.

— **A konstantinápolyi bombamerénylet.** A szultán ellen elkövetett merénylet óta, mint Konstantinápolyból jelentik, sok merénylet leortóztattak. A letartóztatottakat fölhivták egyszersmind, hogy üzleteiket, vagy lakásaikat helyezték át a posta közeléből. Ormanian patriárka energikus lépéseket tett. A vizsgálatot abban az irányban koncentrálják, hogy melyik párt, vagy egyáltalában kiesoda bujtatta föl az anarkistákat a merénylet elkövetésére, vagy ki támogatta őket a merénylet elkövetésében. Török körökben kétségbe vonják, hogy ezt a bolgár bizottság követte volna el. Hogy az eredmény mindaddig negatív, az leginkább arra vezethető vissza, hogy egy haldokló hozzászól az a kijelentése, hogy látta, a mint egy ember kosarat tesz egy kocsi, a melyről a robbanás történt, meglevésztés volt.

— **Debrecen adózása.** Az elmúlt hóban egyenes adóban befizettek 4118 koronát, 3717 koronával kevesebbet, mint a múlt év július hónapjában. Befolyt hadmentességi díjban 18 korona, bélyegjövédékben 71,235 korona, jözüilletékben 24,312 korona, díjjövédékben 1066 korona, fogyasztási adóban 25,000 korona, összesen tehát 35,519 korona.

— **A kőművesek bérharca,** mint szombaton rövidesen jelentettük, — immáron véget ért. — A sztrájkoló munkások ma reggel már munkába is állottak. Az engedelmények, „amelyeket a sztrájk kicsikart, bizony lényegtelenek” oly annyira, hogy ezek nyomán felvetődik az a kérdés, vajjon indokolt volt-e az az áldatlan harc, amely három hónapra keresztül izgatottságban tartotta Debrecen közönségét és alapot nyújtott az építkezési kedv teljes ellanyulásának? A felelet megadható azzal, hogy *nem volt indokolt.* Kétségtelen, hogy a sztrájk jogos fegyver, de az is bizonyos, hogy békés uton, amely a követelésnek megbecsülhetetlen erkölcsi erő: kölcsönöz, a munkások többet érhetek volna el. Ha a munkások sztrájk mozgalmak során arra fektetnék a főszűlyt, hogy a komoly küzdelem látzata feltétlenül megóvassák, — bizonyára sikeresebben harcolhatnának, mert az ilyen küzdelem lekötné az egész társadalom rokonszenvét.

— **Vendéglősök kongresszusa.** A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége tudvalevőleg szeptember hónap közepén tartja közgyűlését Győrött. A szövetség igazgatótanácsa már végleg megállapította a gyűlés programját. Eszerint a közgyűlés résztvevői szeptember 11-én reggel 8 óra 50 perckor indulnak Budapestről (illetve rendes lakhelyről) a nyugati pályaudvarról Győrbe, ahol aznap délután 5 órakor tartja nyolcadik rendes évi közgyűlését a szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávésegek országos nyugdíjgyűlése. Este ismerkedés lesz a Royal szálloda téli kertjében, másnap pedig, szeptember 12-én, reggel 8 órakor a szövetség tartja ötödik rendes közgyűlését a városi székház közgyűlés termében ahol a megyei és városi hatóságok képviselői üdvözlik a közgyűlést. Közgyűlés után villásreggeli lesz a Fehér bárány szálló virágtermében, déli két órakor diszebed a Vigadó nagytermében, délután 5 órakor pedig a győri gyárak megtekintése. Este találkozás a Fehér hajó szállodában. Szeptember 13-án 14-én kirándulás lesz a Balaton veszprémi és zalai partjaira, melynek tervezetét a rendezőbizottság külön küldi meg a résztvevőknek. E kirándulás utiránya Győrből a Cuba völ-

gyön át Dörgicsőig, Balatonfüred, Badacsony és Keszthelyig. Jelemtkezéseket a fogadó bizottság (Győr, szikvizgyári szövetkezet) szeptember 1-ig fogad el. A jeleteszők a Győrött rendezendő ünnepek költségeihez 15 koronával járulnak.

— **Debrecen rendészete.** A közigazgatási bizottság szombati ülésén előterjesztett adatok szerint, az elmúlt hónapban Debrecenben letartóztattak 186 egyént, ebből az ügyesség megbüntetett 7 egyént, a rendőrség pedig 179 et. A főkapitány 34 ipar engedélyt adott ki, s ebből ipariskolai célokra 40 korona folyt be. Ezenkívül kiadtak még 65 munkakönyvet.

— **A közigazgatásügyi bizottság ülése.** Debrecen város közigazgatásügyi bizottsága szombaton délután ülést tartott Kovács József polgármester elnöklése alatt, ahol a szokásos havi jelentéseket tudomásul vették.

— **Köszönet nyilvánítás.** A Petőfi dalkör aug. 2-iki ünnepi estélyén a következő felülfizetések történtek. Szabó Kálmán országgyűlési képviselő ur 30 korona, özv. Kerekes Gusztávné, Fekete Zsuzsanna urnó 20 korona, Komlóssy Arisztó elnök ur, Simonffy Imre kir. tanácsos ur és Mártonffy Gyuláné urnó (Szakál) 10-10 korona, Papp Ferenc nyugalmazott városi főjegyző ur 8 korona, Tóth Béla gyógyszerész ur 2 korona, Tóth István ur és N. N. 1-1 korona. Együtt 92 korona, mely összeget a dalkör házalapja részére bevételzését jelentve, — egyszersmind a t. felülfizetőknek hálás köszönetemet nyilvánítom. Debrecen, 1905. aug. Márton Gyula, a Petőfi dalkör pénztárnoka.

x **Magyar ember nem használ másnak a híres Hajdusági pedrót,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatás gyors és biztos! P. s-án 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvéttel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

TÁVIRATOK.

A norvég kérdés.

Berlin, aug. 7. A Berliner Tageblattnak jelentik Kopenhágából, hogy a svéd trónörökös közölte a dán udvarral, hogy néhány óráig tartó látogatást fog tenni Kopenhágában. Azt hiszik, hogy a svéd trónörökös a norvég kérdés dolgában Dánia és Svédország között megegyezést akar létesíteni.

A macedóniai forrongás.

Konstantinápoly, aug. 7. Monasztirban és más macedón községekben számos házkutatás volt az utolsó napokban. Monasztirban letartóztatták Gregoriuszt, — a metropolita helyettesét, a ki mint az exarka helyettese itt időzött. Egy 13 főnyi mohamedán banda 11 férfit és két asszonyt Karavinszk falvában 15 kilométernyire Perlepétől, lelőtt és két embert megsebesített. A banda négy tagjában trenovói (Tiquesszerület) lakosokat ismertek föl.

REGÉNY-OSZARNOK.

Apáca és kegyenonó.

Regény a bácsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 67

A szolgák mindennel felfegyverkeztek, mi kezök úgy be akadt, átkutatták az egész kertet, annak minden zugát, de Antal szerencsésen megmenekült.

— Istenem, mi történt? — kérde Paulina, ki hasonlóképpen aggodalommal eltelve sietett elő.

— Valami nem a legszívesebben látott látogatás.

— Rablókról hallék kiáltani.

— Pedig csak egy rabló volt, ki legdrágább kincsemtől Paulinától akart megrobolni.

— Istenem! Az atyám?

— Nem, hanem vőlegényed.

— Tehát Antal volt?
 — Igen, ki jogait akarta érvényesíteni.
 Akarod őt, engem elhagyva, követni?
 — Te kiállhatatlan vagy. Hogy tudsz ilyen kérdést intézni Paulinához?
 — A fiókó végét vetette itteni esendőségünknek. Holnap Paulinám a városban levő egyik szép palotámba fog beköltözni, ha ugyan elég bátorsággal bír, dacolni ellenségeivel, s nyílt homlokkal lépni fel ellenük.
 — Vezess a hova akarsz, én kitől sem félek, csak tőled, s csak téged szeretlek.
 Karöltve sétáltak, s almodták át az utolsó éjket a vendégszerető természet ölében.
 De alig, hogy szürkült a reggel, már kocsijában ült a bankár, s egy órával később a fővárosban néhány száz kéz és láb jött mozgásba, hogy a kegyenenő palotája keleti tényűzés el földszintessék, s a légmelyet be fog ott lebelni, Arábia minden illatával telítessék.
 S a kegyenenő öreg atyja?
 A rablók és gazemberek közé zárva, reggeli imáját rebegte el, s kedves gyermekét, Paulinát, az ártatlanság és erény anyjának ajánlta.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az új szövetkezeti törvényjavaslat.
 Figyelemreméltó munka az a hatalmas kötet, melyet most Vörös László kereskedelemügyi miniszter adott ki szövetkezeti törvényhozásunk és a kereskedelmi körök állásfoglalása címen. Ismeretes, hogy a legújabb kor szociálpolitikai mozgalmában oly nagyfontosságú szerepet játszó szövetkezeti ügy kielégítő jogi szabályozásban nálunk mindeddig nem részesült. Kereskedelmi törvényünknek a szövetkezetekkel foglalkozó része ugyanis mindjárt a törvény megalkotása után már sok tekintetben hézagossá és a felburjánzó visszaélések megakadályozására alkalmatlannak bizonyult. Törvényhozásunk e hézagának pótlása végett Szilágyi Dezső, mint akkori igazságügyminiszter még 1893-ban megbízta dr. Nagy Ferenc egyetem tanárt az ezen szövetkezeti jogot felölelő törvénytervezet kidolgozásával, aki meg is felelt akkor megbízásának, de miután időközben sürgősen rendezni kellett szövetkezeti ügyünk gazdasági vonatkozásait első sorban 'ez utóbbi irányban történtek megfelelő intézkedések, háttérbe szorítva a szövetkezetek jogi viszonyainak szabályozását. Már az italmérési jog kártalanításáról szóló 1888. XXXI. t. c. utasította ugyanis a pénz- és belügyi minisztereket, hogy törvényjavaslattal állapítsák meg azokat a módokat, melyek mellett a községek a kártalanítási összeg erejéig nekik jutó kötvényeket hitelszövetkezetek alapító kéjére fordíthatják. Wekerle Sándor, akkori pénzügyminiszter el is készítette az erre vonatkozó törvénytervezetet, de ebből sem lett törvény és a szövetkezeti ügy gazdasági oldalának szabályozása csak a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló és az Országos Központi Hitelszövetkezetet szervező 1898: XXIII. t. c. ben nyert megoldást. — 1904-ben végül ismét megbízta az igazságügyminiszter Nagy Ferenc ny. kereskedelemügyi államtitkárt és egyetemi tanárt, hogy az 1898. évi óta is rendelkezésre álló és különösen az 1898: XXIII. t. c. alapján szerzett tapasztalatok figyelembevételével dolgozza át 1898. évi tervezetét. Ennek a megbízásnak Nagy Ferenc eleget tett és az igazságügyminiszter közé is tette az új törvényjavaslatot. E törvényjavaslat közelről érdekelvén a kereskedelmet, a kereskedelemügyi minisztérium meghallgatta arra nézve a kereskedelmi és iparkamarákat, valamint az országos jellegű nagyobb kereskedelmi egyesületeket. Az ügy szélesebb körökben való tárgyalásának lehetővé tétele céljából Vörös László kereskedelemügyi miniszter részletesen feldolgoztatta ezen véleményeket, melyeket a törvénytervezet szakaszai szerint könnyen áttekinthető módon összefoglaltatott. Ezt az alkalmat azonban felhasználta a miniszter arra is, hogy egybefoglaltatta az egész hazai szövetkezeti törvényhozást, nevezetesen

az 1893-i pénzügyminiszteri, továbbá az 1894-ik évi eredeti Nagy Ferenc-féle törvénytervezetet, a kereskedelmi törvénynek a szövetkezetekre vonatkozó részét, továbbá a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló 1898: XXIII. t. c. szövegét, hogy így együtt legyenek a szövetkezeti ügyre vonatkozó törvényeink és törvény előkészítési munkálataink egész anyaga. Kiegészíti a kötetet a benne foglalt érdekes és már régóta érzett hiánynak megfelelő statisztikai anyag, mely feltünteteti az 1904. év végén fennállott szövetkezeink területi, kötelekek és üzletágak szerinti megoszlását, valamint a szövetkezetek alakulásának első idejétől fogva mind máig, a szövetkezeti mozgalom kialakulására vonatkozó statisztikai adatok, továbbá itéltábláinkat is részletezve a szövetkezetek által tagjaik ellen az 1901—1903-ik években folyamaiba tett perek száma és okai. A helyzet áttekintéséhez lényegesen hozzájárul végre a szövetkezetek által élvezett állami támogatás különböző módjainak, jogforrásainak és mérvének ismertetése is. A keréken 460 kvart oldalra terjedő kötet a kereskedelemügyi minisztérium kiadványa gyanánt jelent meg és könyvkereskedői úton is megszerezhető.

A tenyésztési iránytól való eltérések. Azokra az ismét és ismét megújuló kérelmekre, amelyeket egyesek, érdekeltek és vidékek a földmivvelésügyi miniszterhez benyújtottak, hogy a köztenyésztés irányától kivételt tegyen s engedje meg a tenyészkeletben megállapított fajták helyébe mások tenyésztését: arra bírták a földmivvelésügyi minisztert, hogy elrendelje, miszerint jövőben ilyen kérelmek, báminő legyen a törvényhatóság részéről elintézésük, a miniszterhez terjesztessenek föl, nehogy ilyen sérelmek akkor is elutasítsanak, mikor azokat a közérdek javasolja. A miniszter elrendeli azt is hogy a törvényhatóság, mielőtt ily kérdésekben határozna hallgassa meg a mezőgazdasági bizottságot, a gazdasági egyesület és a kerületi állattenyésztési felügyelőt.

Védekezés a szőlőbetegségek ellen. A központi szőlészeti kísérleti állomás a földmivvelésügyi miniszter megbízásából külföldi füzetekben ismerteti a peronoszpóra elleni védekezés különböző módjait. A füzetet bárki ingyen megszerezheti. A kísérleti állomás egyúttal felkéri a gazdákat, hogy minden esetben, ha valami betegséget, bántalmat, visszaesést tapasztalnak szőlőjükben, az intézet, ha hozzáfordulnak, díjmentesen ad felvilágosítást a védekezésre.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. augusztus 7.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr-ig terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 139—140 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 131—140 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 140—142 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 143—144 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 140—141 fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 139—140 fillér. IV. Romániai eredeti (Stachl) I) Nehéz (páronkint 240 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. A hízott sertés üzletirányzat szilárd.

Nyílt-tér.

Tek.

Ifj. Zathureozky Gyula urnak

Debrecen.

Tisztelettel értesítjük, hogy az ön és Frankó János között felmerült lovagias ügyben tegnap több ízben megjelentünk nevezett urnak lakásán, hogy az Ön nevében elégtételt kérjünk. Ott azonban azt az éresítést nyertük, hogy Frankó János elutazott Debrecenből. Ezek után az ön részéről ezt az ügyet befejeztük.

Debrecen. 905. VIII/7.

Balassa Sándor
Kertész László

Miután Frankó János a lovagias elégtételadás előtt elutazott, a rajtam ejtett sértésért ezen az úron a bíróságnál veszek elégtételt. Debrecen, 1905. VIII/7.

Ifj. Zathureczky Gyula.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Csak néhány hétig tartó

nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztek, zefírek, delinekből s fekete és színes gypaju szövetekből.

Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék

fél áron kapható.

Színes napernyők beszerzési gyár árban tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 méter divatos bluz-selyem 40 kr.

drb. jóminőségű zefir házi bluz 85 kr. és 1 frt.

1 méter mintázott francia batiszt 35 kr.

Eladó birtok.

Mezőkeresztesi határban, országot és vasuti állomás mellett, mintegy 260 holdnyi jó minőségű

fekete szántóföldekből álló birtok,

kellő épületekkel ellátva, szabad kézből

eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó új hordók.

Schmidl és Ungár cég szilágysomlyói üzlettelepén nagymennyiségű kész új

tölgyfa hordók

(1905-ik évi hitelesítéssel) 100—1000 literes űrtartalmuak, darabonként, vagy nagyobb mennyiségben elarusíttatnak.

További felvilágosítást ad

REISMAN SAMUEL.

Szilágysomlyón.

SZÖNYEG MARADÉK VÁSÁRI!

! A szezonban óriási mennyiség szőnyeg maradék halmozódott fel, melyből feltűnő olcsó árak mellett **!**

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni

Napernyők

az előrehaladt időny miatt

bámulatos olcsón

szerezhetők be

Első debreczeni Ernyőgyár

raktárban

DEBRECEN, Piac-u. 50. sz.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földaraboltatván: e házhelyek mérségteljesen s igen kedvező részlettizedési föltelekek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.
Debrecen, 1905 április 20.

A debreceni ref. egyház küldötsége.

9857—1905.

Ló és szarvasmarha eladás.

Debrecen sz. kir. város törzsménes és a gazdasági törzsgulyából kiselejtezet és számfeletti lovaknak, tehéneknek és üszőknek eladása elrendeltetvén, értesítetnek a venni szándékozók, hogy a lovak eladása a **1. évi augusztus hó 14-én megtartandó országos állatvásár alkalmával mindenkor d. e. 9 órakor** kezdetét veendő nyilvános árverésen fog megtörténni.

Az eladó lovak és szarvasmarhák a vásárt megelőzőleg a város eprekertjei telepén megtekinthetők.

Debrecen, 1905. július 31.

A városi tanács.

Igazi urinó

arcának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű 1885. óta tör. védett **KRIEGNER-féle**

Crème de Margueritt.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a nagyérdemű közönséget a silány utáztatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félét.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festő-anyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan. Így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbategely 1 kor.

Kriegner György

gyógyszertára a Magyar Koronához Bpest, 8., Kálvin-tér.

Diszkrét postai szétküldés naponta.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

Nyelviskolája

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

— **Osztály és magánoktatás** —

Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta **d. e. 11-12,**
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

Hirdetések felvétetnek

az eladó hirdetőtáblán.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, fürdő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 cs. és kir. Felsője Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszinek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinek. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.
ORVOSOK: Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegviz-gyógyintézet! három ásványviz-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénasavas fürdők Nauhelm-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vasláp) Ivókara: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, masszázs, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, özöndus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szó 2 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Lévelelbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges hóltyeg beklldetik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

A „Debrecen“ telefon száma 412.

Ajánlatokhoz, melyeket valamilyen jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okirásokat mellékelni, mert érettségügyi feladatok miatt nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számít négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsommisíti.

Egy kirakat palloval megvételre kerestetik Bővebbet a kiadóhivatalban. 24-8.

Dohány tüzede megvételre kerestetik vagy megfelelő helyiség. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó karban lévő kerékpár jutányos árban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó 1 szoba, konyha Arany János-utca 37 szám. Értekezhetni hátul az udvarban.

Fűszer kereskedésbe tanuló felvétetik Fülöp Béla üzletében Vár-utca 2 szám.

500 darab mlnta érték nélkül zacskó fél arban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 144.

RONCEEGNO-FÜRDŐ.
Vasuti állomás 535 méter magas a tenger színe felett.

Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrendű szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Árnyas nagy park, illatos, pormntes levegő. Tézene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. **Idény tart május 20-tól október 15-ig** Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncegno, Déltrol.

GLEICHENBERG-Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hurutos megbetegedéseinek és azok következményeinek, különösen asztmának, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinek, vérszegénységnek.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkaliumriat, savanyuviz). Diétetikus asztalital-Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuviz). Remete-forrás (tisza vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyög- és források belélegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőterem, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Félvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Még csak 7 napig. CIRCUS Sidoli Cäsar a Vásártéren.

Ma hétfőn, aug. 7-én este 8 órakor **I-só Jour-fixe (Sport-est)**

Itt először: **Tourbillon-Equestre** különféle lócsoportok elővezetése Sidoli Cäsar igazgató által — Fekete, szürke, pej, tarka ponyva, csikos, kövekezőleg csoportosítva: 24 16 12 8 6 5 1 2 4 7 10 18 32

The Namruys | Mlle Isabella zene-excentric. a jelenkor legjobb hölgy-Jockeyja

Uj! Először Uj!

Háromszoros Jokeyverseny. Szenzáció: Jokey-ugrás, hárman egy lovon teljes vágatásban.

Itt először. **Frères Carpini** komikus létra akrobaták | **Itt először. Bihoron bohóc végrendelete** bohózzati jelenet.

Uj! Mlle Pauline de Regals Uj! a kitudó francia lovariskola lovaonó urí nyeregben **„Comödiant“** trakheni ménnel

Uj! Clownessen-Ballet | Urkomikus Intermezzó előadva a balletszemélyzet által. 15 bohóc és 4 August által

A műsor 18 számot tartalmaz,

Helyárok: Páholy ülés 3 kor. 50 fill. Zártszék (számozott) 2 kor 50 fill. I. hely 1 kor. 60 fillér. II. hely 1 k. 20 fill. Karzat 60 fill — Gyermeknek 10 éven alól, katonák őrmestertől lefelé csak hétköznapokon I. helyen 1 korona, II. helyen 60 fillér. karzaton 40 fillért fizetnek.

Jegyek előre válthatók BORSOS KATA üzletében, Városház-épület. Részletes műsor este a cirkusban. — Buffet a cirkusban.

Kedden augusztus 8-án este 8 órakor Rendkívüli előadás. jutalomjátéka **Mlle Pauline de Regals** a francia magas műlovarnódjének.

Gala műsor.

Utcai lapelárusítók felvételek
e lap kiadóhivatalában.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt lakást stb. vagy

A KINEK ismerettség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, mosónőre, házi- vagy irodaszolgálóra, pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re van szüksége

A KI mindazokat vétel vagy bérbevetel céljából keres

A KI BÉRBEADNI KIVÁN

birtokot, házat, vadászterületet, telket, kocsit, lovat.

A KI valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debrecen“ apró hirdetési rovatat használja.

8664. sz. 1905.

Temesvári vásár hirdetés.

Az idei Temesvári szt. Jakab országos vásár folyó évi augusztus hó 10-től bezárólag augusztus hó 14-éig megtartatni.

Mindenféle állat felhajtsa az országos vásárra augusztus hó 10-től csütörtök reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1905 évi julius hó 7-én.

A városi főkapitányságtól: **BANDL REZSŐ**, főkapitány.

Figyelmeztetés! Az elkerített állatvásártérre is szabad szekérbe fogott állatokat bevinni, de csak akkor, ha a szekérbe fogott állatok is szabályszerű marhalevéllel vannak ellátva.

A ki szekérbe fogott állatokat nem szándékozik az elkerített állatvásárra bevinni, a város területére, sőt a kirakó (ipari) vásárra is marhajárlat nélkül jöhet be.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár. — Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi és iparvásár.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.